

AJ-2222

Seat No. _____

B. Com. (Sem. - IV) Examination

April - 2023

Cost Accounting-II : CE203ATime : 2 $\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- 1 (अ) એક પેટીએ 2020-21ના વર્ષમાં 1,000 ટાઈપરાઈટર બનાવ્યાં અને 14 વેચ્યાં. તેના 2020-21ના વર્ષમાં વેપાર અને નફા-નુકસાન ખાતાની તારીજ નીચે મુજબ છે :

વિગત	રૂ.	વિગત	રૂ.
માલસામગ્રીની પડતર	1,60,000	વેચાણ	8,00,000
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	2,40,000		
ઉત્પાદન ખર્ચ	1,00,000		
કાચો નફો - આગળ લઈ ગયા	3,00,000		
	8,00,000		8,00,000
સંચાલન અને સ્ટાફનો પગાર	1,20,000	કાચો નફો -	
ભાડું, વેરા અને વીમો	20,000	આગળ લાવ્યા	3,00,000
સામાન્ય ખર્ચા	40,000		
વેચાણ ખર્ચા	60,000		
ચોખ્ખો નફો	60,000		
	3,00,000		3,00,000

2021-22ના વર્ષ માટે નીચે મુજબનો અંદાજ કાઢવામાં આવ્યો છે :

- (1) ઉત્પાદન અને વેચાણ 1.200 ટાઈપરાઈટરોનું થશે.
- (2) પાછલી સાલ કરતાં માલસામાનના ભાવમાં 20% વધારો થશે.
- (3) મજૂરીનો દર 5% વધશે.
- (4) ઉત્પાદન ખર્ચમાં માલસામાનના અને મજૂરીના સંયુક્ત ખર્ચના પ્રમાણમાં વધારો થશે.
- (5) એકમદીઠ વેચાણ ખર્ચમાં ફેરફાર થશે નહીં.
- (6) બીજા ખર્ચ એકમદીઠમાં ઉત્પાદનમાં વધારાની અસર થશે નહીં.

તમારે વેચાણ કિંમત પર 10% નફો મળે તે રીતે 2021-22ના વર્ષ દરમિયાન બનાવેલાં ટાઈપરાઈટરોનો બજારભાવ શો રાખવો તે દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરવાનું છે.

અથવા

- (અ) (i) અર્થ તૈયાર માલ પડતરના પત્રકમાં કેવી રીતે દર્શાવવામાં આવે છે 7
તે અંગે નોંધ લખો.
- (ii) તૈયાર માલ પડતરના પત્રકમાં કેવી રીતે દર્શાવવામાં આવે છે તે 7
અંગે નોંધ લખો.
- (બ) નીચેના બહુવિકલ્પી પ્રશ્નોના જવાબ આપો. 4
- (1) કાનૂની ખર્ચ પડતરના પત્રકમાં _____ દર્શાવાય છે.
- (અ) કારખાના ખર્ચ તરીકે (બ) પ્રત્યક્ષ ખર્ચ તરીકે
- (ક) ઓફિસ ખર્ચ તરીકે (ડ) વિતરણ ખર્ચ તરીકે
- (2) નીચે દર્શાવેલ કઈ વિગત પડતરના પત્રકમાં દર્શાવાતી નથી?
- (અ) માલસામાન (બ) જાવક માલ ગાડાભાડું
- (ક) પગાર (ડ) ચૂકવેલ ડિવિડન્ડ

(3) સખાવત પડતરના પત્રકમાં કયાં ખર્ચ તરીકે દર્શાવાય છે?

(અ) કારખાના ખર્ચ (બ) વહીવટી ખર્ચ

(ક) વિતરણ ખર્ચ (ડ) એકપણ નહીં

(4) વેચાણ પડતર રૂ. 3,60,000 છે. નફાની રકમ રૂ. 40,000 છે. તો નફો વેચાણ પર કેટલા ટકા ગણાય?

(અ) 11% (બ) 10%

(ક) 12% (ડ) 9%

2 (અ) ગીતા મેન્યુ. કંપનીનું તા. 31-3-2021ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું વેપાર 14

અને નફા-નુકસાન ખાતું નીચે મુજબ છે :

વિગત	રૂ.	વિગત	રૂ.
માલસામાન	2,91,500	વેચાણ	7,50,000
ઉત્પાદક મજૂરી	1,86,100	તૈયાર માલ સ્ટોક	18,125
કારખાનાના ખર્ચા	1,40,550	અર્ધ તૈયાર માલ સ્ટોક :	
કાચો નફો	2,05,275	માલસામાન	28,000
		મજૂરી	15,600
		કારખાના ખર્ચા	11,700
	8,23,425		55,300
			8,23,425
વહીવટી ખર્ચા	1,36,500	કાચો નફો	2,05,275
ચોખ્ખો નફો	68,775		
	2,05,275		2,05,275

કુલ ઉત્પાદન 15,500 એકમોનું થયું. જે પૈકી 15,000 એકમોનું વેચાણ થયું હતું.

પડતરના હિસાબો દર્શાવે છે કે કારખાનાનો પરોક્ષ ખર્ચ એકમદીઠ રૂ. 8.25 લેખે અને વહીવટી ખર્ચ એકમદીઠ રૂ. 9 લેખે ગણવામાં આવે છે. પડતરના હિસાબો રૂ. 71,250નો નફો બતાવે છે.

ઉપરની વિગતો પરથી પડતરનું પત્રક તથા પડતરના હિસાબો અને નાણાકીય હિસાબો મુજબ નફાની મેળવણી દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો.

અથવા

- (અ) (i) ટૂંકનોંધ લખો : પડતરના હિસાબો અને નાણાકીય હિસાબોની મેળવણી. 7
- (ii) ટૂંકનોંધ લખો : પરોક્ષ ખર્ચની પડતરના હિસાબોમાં ઓછી વસૂલાત અને વધુ વસૂલાત. 7
- (બ) નીચેના બહુવિકલ્પી પ્રશ્નોના જવાબ આપો. 3
- (1) નીચેના પૈકી કઈ વિગત નાણાકીય હિસાબોમાં નોંધવાની નથી?
- (અ) મૂડી પર વ્યાજ
(બ) રોકાણોના વેચાણ પર નફો
(ક) દાન
(ડ) કારખાનાનું ધારી લીધેલું ભાડું
- (2) માંડી વાળેલી પાઘડી માત્ર નોંધવામાં આવે છે -
- (અ) પડતરના હિસાબોમાં
(બ) નાણાકીય હિસાબોમાં
(ક) નાણાકીય અને પડતરના હિસાબોમાં
(ડ) એકપણ નહીં
- (3) નીચે દર્શાવેલ આવકમાંથી કઈ આવક પડતરના હિસાબોમાં પણ દર્શાવાય છે?
- (અ) ભાડાની આવક (બ) વ્યાજની આવક
(ક) ભંગાર વેચાણની આવક (ડ) ડિવિડન્ડની આવક

3 (અ) જય ટ્રાવેલ્સ પાસે પોતાની માલિકીની એક બસ છે. જે મહિનામાં 8 દિવસો 14

જામનગરથી ધ્રાંગધ્રા વચ્ચે દોડે છે. જેનું અંતર 184 કિલોમીટર છે. જામનગરથી ધ્રાંગધ્રા વચ્ચેનો ફેરો એક જ દિવસમાં બસ પૂરો કરે છે. મહિનાના બીજા 12 દિવસો બસ જામનગરથી જૂનાગઢ વચ્ચે દોડે છે. જામનગરથી જૂનાગઢ વચ્ચેનું અંતર 110 કિલોમીટર છે. જામનગરથી જૂનાગઢ વચ્ચેનો ફેરો એક જ દિવસમાં પૂરો કરવામાં આવે છે. મહિનામાં 5 દિવસો બસ સ્થાનિક શહેરમાં ફેરે છે. સ્થાનિક શહેરમાં બસ રોજ 60 કિલોમીટર ફેરે છે.

અન્ય માહિતી નીચે મુજબ છે :

- (1) બસની કિંમત રૂ. 8,00,000.
- (2) દસ વર્ષના આયુષ્યના અંતે ભંગારકિંમત રૂ. 80,000.
- (3) ડ્રાઈવરનો પગાર માસિક રૂ. 3,000.
- (4) કંડક્ટરનો માસિક પગાર રૂ. 2,000
- (5) સ્ટાફનો માસિક પગાર રૂ. 3,000
- (6) વીમા પ્રીમિયમ વાર્ષિક રૂ. 12,000
- (7) ડીઝલ વપરાશ 5 કિમી. દીઠ એક લિટર, લિટર દીઠ ભાવ રૂ. 11
- (8) રોડ ટેક્સ માસિક રૂ. 9,600
- (9) ઓઈલ 100 કિમી. દીઠ રૂ. 80
- (10) ટાયર ખર્ચ, સમારકામ અને પરચૂરાશ ખર્ચ માસિક રૂ. 9,633
- (11) બસની ક્ષમતા 50 મુસાફરોની છે.

બસ ધ્રાંગધ્રા જાય ત્યારે 80% ભરેલી હોય છે. જૂનાગઢ જાય ત્યારે 90% ભરેલી હોય છે. જ્યારે સ્થાનિક શહેરમાં ફેરે ત્યારે પૂરેપૂરી ભરેલી હોય છે.

જો પડતર કિંમત ઉપર $33\frac{1}{3}\%$ નફો કમાવવો હોય તો મુસાફર પાસેથી એક કિલોમીટર દીઠ ભાડાનો શું દર વસૂલ કરવો જોઈએ?

અથવા

(અ) (i) સેવા પડતરનાં લક્ષણો સમજાવો. 7

(ii) ટૂંકનોંધ લખો : હોસ્પિટલ પડતર. 7

(બ) નીચેના બહુવિકલ્પી પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

4

- (1) નીચેનામાંથી કઈ બાબતનો સમાવેશ સેવા ઉદ્યોગમાં નહિ થાય?
(અ) હોસ્પિટલ (બ) હોટેલ
(ક) બસ (ડ) ઓઈલ રિફાઈનરી
- (2) નીચેના પૈકી કયો ખર્ચ વાહનવ્યવહારના ધંધામાં સ્થિર ખર્ચ ગણાય છે?
(અ) પેટ્રોલ (બ) લાઈસન્સ ફી
(ક) એન્જિન ઓઈલ (ડ) ઘસારો
- (3) માલ વહન કરતી ટ્રક કંપનીઓનું પડતરનું એકમ શું હોઈ શકે?
(અ) ટન ઈઈ (બ) ટ્રીપ ઈઈ
(ક) ટન કિમી. ઈઈ (ડ) કિમી. ઈઈ
- (4) સેવા પડતર માટે કયો ખર્ચ ચલિત ખર્ચ નથી?
(અ) ઘસારો (બ) ડીઝલ
(ક) મરામત અને નિભાવ (ડ) વીમાનું પ્રીમિયમ

- 4 (અ) બબીતા કન્સ્ટ્રક્શન કંપની તા. 1-10-20ના રોજ એક બિલ્ડિંગ 14
રૂ. 22,00,000ની કિંમતે બાંધવાનો કરાર રાખે છે. જેની વિગત નીચે મુજબ
છે :

વિગત	તા. 1-10-20 થી તા. 30-6-21 (ખરેખર ખર્ચ રૂ.)	તા. 1-7-21 થી તા. 31-12-21 (અંદાજેલ ખર્ચ રૂ.)
માલસામાન	7,25,000	1,60,000
મજૂરી	5,50,000	45,000
બાકી મજૂરી	25,000	-
ખરીદેલ પ્લાન્ટ	2,40,000	-
વહીવટી ખર્ચ	1,45,000	55,000
સ્ટોર્સમાં પરત માલ	10,000	-
હાથ પર માલસામાન	75,000	-
પ્રમાણિત કામ	18,70,000	પૂરું
મળેલ રોકડ	17,00,000	22,00,000
બિન પ્રમાણિત કામ	80,000	-

રૂ. 60,000નો પ્લાન્ટ તા. 30-6-21ના રોજ સ્ટોર્સમાં પરત કરવામાં આવ્યો. પ્લાન્ટની મૂળ કિંમત પર 12% ઘસારો ગણવાનો છે. કરાર તા. 31-12-21ના રોજ પૂરો થશે.

તા. 30-6-21ના રોજ પૂરા થતા વર્ષના નફાની ગણતરી અંદાજ નફો અને પ્રમાણિત કામના ધોરણે કરવાની છે.

તૈયાર કરો :

(1) તા. 30-6-21ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું કરાર ખાતું

(2) કાર્યું કરાર ખાતું

અથવા

(અ) (i) જોબ પડતર પદ્ધતિના ગેરફાયદાઓ સમજાવો. 7

(ii) જોબ પડતર પદ્ધતિની લાક્ષણિકતાઓ સમજાવો. 7

(બ) નીચેના બહુવિકલ્પી પ્રશ્નોના જવાબ આપો. 3

(1) દવા બનાવવાના ધંધામાં કઈ પડતર પદ્ધતિનો ઉપયોગ થાય છે?

(અ) કરાર પડતર (બ) જોબ પડતર

(ક) એકમ પડતર (ડ) બેચ પડતર

(2) દરેક જોબની સમયમર્યાદા _____ હોય.

(અ) વાર્ષિક (બ) અર્ધવાર્ષિક

(ક) એકસરખી (ડ) અલગ-અલગ

(3) કરારનો નફા-નુકસાન ખાતે જમા લીધેલો નફો રૂ. 3,60,000, જે 2/3 ભાગે 80% લેખે મળેલ રોકડના ધોરણે ગણાયો છે. કરારનો કુલ નફો શોધો.

(અ) રૂ. 6,75,000 (બ) રૂ. 2,40,000

(ક) રૂ. 1,40,000 (ડ) રૂ. 3,40,000

ENGLISH VERSION

- 1 (a) A firm manufactured and sold 1,000 typewriters in the year 2020-21. Its summarized Trading and Profit and Loss Account for the year 2020-21 is set out below: 14

Particulars	Rs.	Particulars	Rs.
To Cost of Materials	1,60,000	By Sales	8,00,000
To Direct Wages	2,40,000		
To Manufacturing charges	1,00,000		
To Gross Profit c/d	3,00,000		
	8,00,000		8,00,000
To Management and Staff Salary	1,20,000	By Gross Profit b/d	3,00,000
To Rent, Rates and Insurance	20,000		
To Gen. Expenses	40,000		
To Selling Exps.	60,000		
To Net Profit	60,000		
	3,00,000		3,00,000

For the year 2021-22, it is estimated that :

- (1) The output and sales will be of 1,200 typewriters.
- (2) Price of materials will rise by 20%.
- (3) Wages rates will rise by 5%.

(4) Manufacturing charges will increase in proportion to the combined cost of materials and wages.

(5) Selling expenses per unit will remain unchanged.

(6) Other expenses per unit will unaffected by the rise in output.

Prepare a statement showing the price at which typewriters to be manufactured in 2021-22 should be marketed so as to show a profit of 10% on selling price.

OR

(a) (i) Write a note on how the Work in Progress is shown in the cost sheet. 7

(ii) Write a note on how the Finished Goods is shown in the cost sheet. 7

(b) Answer the following multiple choice questions : 4

(1) Legal Expenses are shown in cost sheet as:

- (A) Factory Expenses (B) Direct Expenses
(C) Office Expenses (D) Distribution Expenses

(2) From the following which item is not shown in cost sheet ?

- (A) Materials (B) Carriage Outward
(C) Salary (D) Dividend paid

(3) In Cost Sheet, Donation is shown as :

- (A) Factory Overheads
(B) Administrative Overheads
(C) Distribution Overheads
(D) None of the above

(4) Cost of sales is Rs. 3,60,000. Amount of Profit is Rs. 40,000. State the percentage of profit on sales.

(A) 11%

(B) 10%

(C) 12%

(D) 9%

- 2 (a) The following is the Trading and Profit and Loss Account of Geeta Manufacturing Co. of the year ended 31-3-2021. 14

Particulars	Rs.	Particulars	Rs.
To Materials	2,91,500	By Sales	7,50,000
To Production Wages	1,86,100	By Closing stock	
To Works Expenses	1,40,550	of finished goods	18,125
To Gross Profit	2,05,275	By work in progress stock:	
		Materials	28,000
		Wages	15,600
		Work expenses	11,700
			55,300
	8,23,425		8,23,425
To Administration Expenses	1,36,500	By Gross Profit	2,05,275
To Net Profit	68,775		
	2,05,275		2,05,275

During the year 15,500 units were manufactured. Out of which 15,000 units have been sold. The costing records show that works expenses worked out at Rs. 8.25 per unit and administrative expenses at Rs. 9 per unit. The costing books show a net profit of Rs. 71,250.

As per above information prepare cost sheet and statement reconciling the profits as shown by two sets accounts.

OR

- (a) (i) Write short note on Reconciliation of Cost and Financial Accounts. 7
- (ii) Write short note on Over Recovery and Under Recovery of overheads. 7
- (b) Answer the following multiple choice questions : 3
- (1) Which of the following items is not recorded in financial accounts ?
- (A) Interest on Capital
 - (B) Profit on sale of Investment
 - (C) Donations
 - (D) Imputed factory rent
- (2) Goodwill written off is recorded only in :
- (A) Cost Accounts
 - (B) Financial Accounts
 - (C) Financial A/c and Cost A/c.
 - (D) None of these
- (3) Which income is recorded in cost accounts also?
- (A) Rent Income
 - (B) Interest Income
 - (C) Income from scrap selling
 - (D) Dividend Income

3 (a) Jay Travels owns a bus which runs between Jamnagar and 14

Dhrangadhra for 8 days in a month. The distance from Jamnagar to Dhrangadhra is 184 kms. The bus completes trip from Jamnagar to Dhrangadhra and back in the same day. The bus goes another 12 days in a month from Jamnagar to Junagadh. The distance from Jamnagar to Junagadh is 110 kms. The bus completes trip from Jamnagar to Junagadh and back in the same day. For 5 days of month bus runs in the local city. Daily distance covered in local city is 60 kms. Other details are as follows :

- (1) Cost of bus Rs. 8,00,000.
- (2) Scrap value at the end of 10 years Rs. 80,000.
- (3) Monthly salary of driver Rs. 3,000.
- (4) Monthly salary of conductor Rs. 2,000.
- (5) Monthly staff salary Rs. 3,000.
- (6) Yearly Insurance Premium Rs. 12,000
- (7) Consumption of Diesel 5 kms per litre, rate per litre Rs. 11
- (8) Monthly Road Tax Rs. 9,600.
- (9) Oil per 100 kms Rs. 80.
- (10) Cost of Tyre, Repairs and sundry exp. per month Rs. 9,633.
- (11) Capacity of bus : 50 passengers.

The bus occupied by 80% of its capacity when it goes to Dhrangadhra and is occupied by 90% of its capacity when it goes to Junagadh. It is always full when it runs within the city. What rate per km. should be charged for rent from passengers if Jay Travel wants to earn $33\frac{1}{3}\%$ profits on cost ?

OR

- (a) (i) Explain the characteristics of Operating Costing. 7
- (ii) Write short note on Hospital Costing. 7
- (b) Answer the following multiple choice Questions : 4
- (1) Which of the following is not included in Operating Industry ?
- (A) Hospital (B) Hotels
- (C) Bus (D) Oil Refineries
- (2) Which of the following items is considered a fixed costs from the viewpoint of a transport undertaking ?
- (A) Petrol (B) License fees
- (F) Lubricating Oil (D) Depreciation
- (3) Which of the following cost unit is adopted by Goods Transport Co. ?
- (A) Per ton (B) Per trip
- (C) per ton km (D) per km
- (4) Which of the following is not variable expenses for operating costing ?
- (A) Depreciation
- (B) Diesel
- (C) Repairs and Maintenance
- (D) Insurance Premium

- 4 (a) Babita Construction Company undertook a contract for Rs. 22,00,000 on 1-10-20. The information is as under : 14

Particulars	1-10-20 to 30-6-21 (Actual Exp.) (Rs.)	1-7-21 to 31-12-21 (Estimated Exp.) (Rs.)
Materials	7,25,000	1,60,000
Labour	5,50,000	45,000
Outstanding Labour	25,000	-
Plant Purchased	2,40,000	-
Administrative Exp.	1,45,000	55,000
Material returned to Stores	10,000	-
Material on hand	75,000	-
Work Certified	18,70,000	Completed
Cash Received	17,00,000	22,00,000
Work Uncertified	80,000	-

The plant worth Rs. 60,000 was returned to stores on 30-6-21. Calculate 12% depreciation on original price of plant. Contract will be completed on 31-12-21.

Profit for the ended 30-6-21 is to be calculated on the basis of estimated profit and work certified. You are request to **prepare:**

- (1) Contract Account for the year ended 30-6-21
- (2) Proforma Contract A/c.

OR

- (a) (i) Explain the disadvantages of Job Costing. 7
- (ii) Explain the characteristics of Job Costing. 7

(b) Answer the following multiple choice questions :

3

(1) In Pharmaceutical business which costing method is used ?

- (A) Contract costing (B) Job Costing
(C) Unit Costing (D) Batch Costing

(2) The time limit for every job is :

- (A) Annual (B) Half Yearly
(C) Uniform (D) Different

(3) Profit of a contract credited to P&L A/c. is Rs. 3,60,000.

This amount is calculated on the basis of $\frac{2}{3}$ of 80% cash receipt. Find out total profit of the contract.

- (A) Rs. 6,75,000 (B) Rs. 2,40,000
(C) Rs. 1,40,000 (D) Rs. 3,40,000
-